

גליון

שיעורי חינוך

אידיש

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הדרכות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מחנכות

פרשת בשלח - שירה
שנת תשפ"ד

גליון
מ"ה

שיעורים אין חינוך

מיטוואך פרשת נשא, שנת תשפ"ג לפרט קטן

• אויפבויען די קינדער

יעדער קינד האט אמת'ע שיינע זאכן וואס ער איז ספעציעל אויסגעצייכנט איז דעם, מען דארף נאר זוכן און טרעפן די שיינע פינטלעך, זיך גוט אריין קוקן אין דעם און עס אנהייבן ליב צו האבן, און אז מען האט ליב א קינד שפירט דאס דער קינד, דער קינד פילט: "איך האב איינעם וואס רעדט שוין צו מיר", "איך האב איינעם וואס האט מיד ליב", "איך האב איינעם וואס האלט פון מיד".

איך קום מחיה זיין קינדער

אסאך מאל קען זיך דאכטן פאר א מלמד און א לערערין אויף איין קינד אז "דער קינד איז אן אויבער חכם, א קאלטער, ער דארף מיד נישט", און דער מלמד איז טאקע איבערצייגט אז דער קינד דארף אים נישט, ווייל ווען איך געב אים א גוט ווארט זעט אויס ווי ער דארף עס נישט, ער שמייכלט זיך אונטער... זאלט איר וויסן אז די קינדער וואס צולאכן זיך ווען מען געבט זיי א גוט ווארט, מיינט נישט אז זיי דארפן עס נישט, זיי לאכן פשוט ווייל זיי ווייסן נישט ווי אזוי צו רעאגירן צו דעם גוט ווארט.

עס זענען דא צוויי סארט מענטשן, עס זענען דא מענטשן וואס זייער נאטור איז אז זיי קענען נעמען גוטע ווערטער, ווען איינער געבט אים א גוט ווארט, איינער זאגט אים: "דו זעסט אויס זייער גוט", "דיין קלייד איז זייער שוין", ענטפערט ער צוריק: "שפוח", דער מענטש האט א געזונטער נאטור,

דארף אריין לייגן אין קינדער. אונדאי איז דא א סדר היום, מען דארף פארלאנגען די קינדער זאלן זיין צייטליך, מען דאווענט און מען לערנט, און מען שטייט אז די קינדער זאלן קענען די לימודים, יעדע יארגאנג לויט איר פארשטאנד, אין די יונגערע פיתות לערנט מען אויס אלף בית, צוזאמשטעלן אותיות, עברי, סידור און תהלים, אין די עלטערע פיתות לערנט מען שוין שווערערע זאכן, אבער די אלע זאכן זענען נאר דער וועג ווי אזוי מען פירט א מוסד, אז עס זאל זיין אין א צמצום, אין א כלי, ווייל מען קען נישט זיצן א גאנצן טאג נעבן א מענטש און אים זאגן: "דו ביסט גוט", "דו ביסט גוט", דאס גייט נישט אריין אין אויער, און וואס עס גייט שוין יא אריין אין אויער - גייט צוריק ארויס פון די אנדערע אויער...

אבער אין מיין מח דארף איך געדענקען אז איך קום צו די קינדער צוליב דעם איין זאך - "אויפצובויען די קינדער", זיי געבן גוטע ווערטער: "דו ביסט מוראדיג", "דו ביסט מוראדיג", און אריינלייגן אין די קינדער א זיכערקייט זיי זאלן וויסן 'איך בין יא', און 'איך קען יא'.

זוכן די שיינע פינטלעך

געבן גוטע ווערטער איז זייער זייער וויכטיג. עס איז נישטא אזא זאך א קינד זאל זיין כולו רע, עס איז נישטא אזא זאך;

מיט'ן אייבערשטנס הילף ברענגען מיר אייך א נייע שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר מחנכים, מיטוואך פרשת נשא, שנת תשפ"ג לפרט קטן.

דער ראש ישיבה שליט"א האט אנגעהויבן: איך פריי זיך זייער אז איך קען געבן חיזוק פאר מלמדים און מחנכים.

מיט וועם ארבעט איך

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו ברענגט אין א שר בנחל וואס די הייליגע חכמים (ספרי נשא, פסקא א): "אין מחזקין אלא למחו זקין", און מוהרא"ש ברענגט אז צדיקים טייטשן דאס אזוי: "אין מחזקין" מען געבט נישט קיין חיזוק, "אלא למחו זקין" נאר פאר די וואס געבן חיזוק פאר אנדערע; מלמדים, לערערנים און די וואס זענען עוסק אין חינוך הבנים והבנות דארפן דאס מערסטע חיזוק.

די בעסטע חיזוק איז אז מען ווייסט "מיט וועם ארבעט איך", און "פאר וועמען ארבעט איך"; איך ארבעט מיט נשמות; מיט נשמות ישראל! איך ארבעט פאר'ן אייבערשטן!

אויפבויען די קינדער

א מלמד און א לערערין דארפן וויסן: מיין ארבעט איז אויפצובויען די קינדער, אריין צו בלאזן אין זיי אמונה, און א זיכערקייט זיי זאלן וויסן "איך קען יא", "איך בין יא" - דאס איז דער עיקר, עיקר, עיקר זאך פארנוואס מען קומט צו די קינדער און וואס מען

• אויפבויען די קינדער

נאכדעם נאך אביסל דזשוס, אזוי איז אויך ווען א מלמד וויל זאגן מוסר פאר א תלמיד, מען דארף אנהייבן מיט שיינע ווערטער, אויסרומען דעם תלמיד, ווי טייער ער איז, ובתוך הדברים זאגט מען אים וואס ער דארף זיך פאררעכטן, און מען ענדיגט מיט גוטע חיזוק, ווי חשוב ער איז, ווי טייער ער איז און ווי שיינ ער וועט אויסוואקסן אויב וועט ער זיך פירן גוט.

רעדן צו קינדער פון אמונה

מען דארף אסאך רעדן צו קינדער פון אמונה אינעם אייבערשטן, אמונה איז א זאך וואס בארואיגט, איין מאל די אמונה איז דא - איז שוין אלעס דא!

מען קען נישט אנקומען צו רעדן פון אלע תרי"ג מצוות, מען קען נישט רעדן פון יעדע פינטל אין לעבן, באלד ענדיגט זיך שוין דאס יאר, אבער אז דו רעדסט פון אמונה, "אה דער אייבערשטער איז דא!" "דער אייבערשטער היט אונז", "דער אייבערשטער זעט אלעס, און מען קען זיך נישט באהאלטן פונעם אייבערשטן", ווייסט שוין דער קינד אז ער מוז פאלגן דעם אייבערשטן.

דער אייבערשטער זעט אלעס

היינט צופרי רופט מ'ך אן א טאטע מיט א פהלה, ער דערציילט מיר אז זיי האבן געכטן געהאט א חתונה, זיי האבן גערופן א יונגע מיידל זאל בעבי סיטן ביי זיי אין שטוב, ווען די עלטערן זענען אהיים געקומען האבן זיי אויסגעטראפן אז די בעבי סיטער האט געטון נישט קיין שיינע זאך מיט די קינדער, די עלטערן זענען געווארן זייער פארלוירן, זיי פרגען מיר: "וואס טוט מען דא?" פרגע איך זיי צוריק: "וואס זענט איר פארלוירן?! דאס זענען קינדער! מען דארף זיי איבער זאגן נאכאמאל און נאכאמאל אז מען קיינער זאל דיך נישט אנרירן און דער אייבערשטער איז איבעראל".

לערערנס דארפן רעדן פון דעם צו די קינדער, מען זאגט פאר די קינדער: "מען דארף זיין איידל, דער אייבערשטער זעט, מען קען זיך נישט באהאלטן אונטער

קינדער; עס זעט אויס ווי דער קינד דארף הערן אז ער טוט נישט גוט מיט דאס, און יענער קינד דארף הערן אז ער טוט נישט גוט מיט יענען, אבער וואס ווייסטו וואס א קינד גייט אריבער?! אינדרויסן קען ער אויסקוקן אזוי גוט, פלוצלונג זעט מען ווי ער ווערט זייער שלעכט, און מען ווייסט נישט וואס עס איז געשען מיט דעם קינד? ... באמת איז שוין דאס קינד געווען פארדעם זייער צעקלאפט, נאר יעצט זעסטו עס שוין אפן.

דערפאר, דארף מען בעיקר זען אויפצובויען די קינדער, ער זאל אסאך הערן גוטע ווערטער: "דו ביסט גוט" "דו ביסט חשוב" און נאכאמאל: "דו ביסט גוט" און נאכאמאל: "דו ביסט חשוב", און אלע אנדערע זאכן וואס דער קינד דארף זיך פארבעסערן וועט שוין נאכדעם אנקומען אין ריכטיגן פלאץ.

צווישן אלע לימודים וואס מען לערנט מיט די קינדער דארף מען מיט חכמה אריין לייגן גוטע ווערטער, אז דער מענטש זאל פילן אינעווייניג "איך בין גוט", "דער אייבערשטער האט מ'ך ליב", "איך גיי זיין א גרויסער צדיק", און "איך גיי מצליח זיין אין לעבן".

ווי אזוי געבט מען מוסר פאר א קינד

רבי נתן זכרונו לברכה האט געזאגט: "פאר יעדע לעפל מוסר וואס מען זאגט, דארף מען געבן א גאנצע שיסל התחזקות"; מען דארף האבן א לעפל מוסר, מען דארף געבן מוסר, מען דארף פאררעכטן קינדער, אבער עס מוז זיין א שיסל חיזוק, מען דארף זאגן פאר'ן קינד: "דו ביסט אזוי גוט", און: "דאס טוט מען נישט", "דאס איז נישט גוט צו טון", "עס איז נישט גוט פאר דיך", "עס איז נישט גוט פאר דיין לעבן", און נאכאמאל: "דו ביסט זייער גוט".

מען געבט מוסר אזוי ווי מען געבט מעדעצין פאר א קינד; וואס טוט מען ווען מען דארף געבן פאר א קינד שארפע מעדעצין? מען געבט אים פארדעם צו טרינקען א גוטע דזשוס, מען געבט אים דעם לעפל שארפע מעדעצין און

ער נעמט אויף דעם גוט ווארט אזוי ווי יענער וואלט אים עפעס געגעבן פאר א מתנה און באדאנקט זיך שייין.

ווידער זענען דא מענטשן וואס קומען פון שטיבער וואס מען רעדט נישט איינער צום צווייטן שיינע געפילישע ווערטער, דערפאר ווען ער הערט אויף זיך א גוט ווארט, צום ביישפיל, דו זאגסט אים: "דו זעסט אויס זייער גוט", - כאפט ער א שרעק, ער ווייסט נישט וואס דו ווילסט פון אים, עס איז די ערשטע מאל וואס ער הערט א גוט ווארט!

אבער דאס איז דער עיקר וואס מען דארף געדענקען, איך קום אין חדר, איך קום אין שולע צו מחיה זיין קינדער, מחזק זיין קינדער און אויפבויען קינדער.

איבער זאגן נאכאמאל און נאכאמאל - "דו קענסט יא!"

מוהרא"ש האט אמאל געזאגט ביי א שיעור: פון ווען א קינד ווערט געבוירן ביז ער ווערט גרויס און בוט אויף זיין אייגענע שטוב, האט ער שוין געהערט טויזנטער טויזנטער מאל די אויסדרוקן: "דו זעסט אז דו קענסט נישט!" "איך האב געוואוסט אז דו קענסט נישט!" "נע דו קענסט נישט!" "געב עס פאר א צווייטן, ער קען בעסער פון דיר!" "דו קענסט עס נישט טראגן ווייל דו גייסט עס אויסגיין!" "דו קענסט נישט", "דו ווייסט נישט", פון די אלע ווערטער בוט זיך שטילערהייט אויף אינעם קינד'ס מוח א סך הכל: "איך טויג נישט, איך בין נישט און איך קען נישט!"

ווייל נעגעטיווע זאכן, עונשים און שרעקעדיגע זאכן כאפט דער מוח אויף שנעלער ווי אנדערע זאכן, דערפאר איז נישט גענוג אז מען זאגט איין מאל פאר א קינד: "דו ביסט יא!" "דו קענסט יא!" מען דארף עס איבער זאגן און איבער זאגן נאכאמאל און נאכאמאל.

אריין לייגן מיט חכמה גוטע ווערטער

דאס איז דער עיקר, עיקר, עיקר, עיקר זאך וואס מען דארף היינט רעדן צו

• אויפבויען די קינדער

קטן, לויט די תורה קען מען גארנישט טון פאר א קטן און קטנה, מען קען אים נאכאמאל מחנה זיין, מען קען נאכאמאל רעדן צו אים.

מען קען נישט נעמען קיין שריט פאר'ן אויסהערן ביידע זייטן פון די מעשה און עס איבער טראכטן, און בעטן דעם אייבערשטן אז מען זאל טון די ריכטיגע זאך, וואס זאל זיין דער קנס, און אז דער קנס זאל אויפטון.

המשלוח פונעם שיעור מיט'ן אייבערשטנס הילף קומענדיגע וואך

אז ער דערציילט אמת, ווייל יענער קינד טשעפעט אלץ... - טאר מען דאס אויך נישט אננעמען, ווער האט דיר געזאגט אז יענער טשעפעט אלץ?!

אסאך מאל מאכט זיך, א קינד קומט היסטעריש צו לויפן דערציילן: "ער האט עפעס צוגענומען פון מיר", און דער מלמד הייבט זיך שוין אן אויפצורעגן, נו נו איך האב געוואוסט, יעדעס מאל גנבעט ער, ער איז א געהעריגער גנב! - פון וואו ווייסטו אז עס איז וואו וואס ער האט דערציילט?! דו האסט אים געפרעגט?! עס איז דא עדות?! און אפילו עס איז דא עדות - איז ער דאך א

די טיש, מען קען זיך נישט באהאלטן אונטער די טרעפ, דער אייבערשטער איז דא, דער אייבערשטער זעט אלעס, און מען חזר'ט מיט זיי אסאך אז: "דער אייבערשטער האט אונז ליב, דער אייבערשטער וויל אונז נאר טון גוטס".

אויסהערן ביידע זייטן פון די מעשה

מען טאר קיינמאל נישט זיין איבער געאייילט; אז איינער קומט צו דיר וויינען: "ער האט מיר געשלאגן", דארף מען אויך אויסהערן דעם אנדערן קינד, מען קען נישט גלייך אננעמען וואס דער קינד דערציילט, אפילו דו ביסט זיכער

בריוון פון הינדן

פונעם ראש ישיבה שליט"א

ווי אזוי קען איך זיין א גוטע מאמע?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין זייער דאנקבאר פאר אלע דרשות און חיזוק וואס מיר באקומען פונעם ראש ישיבה שליט"א, איך ווייס אז איך מיט מיין מאן וואלטן קיינמאל נישט אנקומען צו וואו מיר האלטן יעצט, ווען נישט די געוואלדיגע דרשות פונעם ראש ישיבה שליט"א.

עס איז דא איין זאך וואס גייט מיר זייער שווער, דאס איז צו מחנה די קינדער. איך האב ברוך השם ליכטיגע קלוגע געזונטע קינדער, אבער איך פיל זייער שלעכט פאר זיי, ווייל איך און מיין מאן שרייען אסאך אויף זיי, און צומאל געבן מיר זיי אויך פעטש. מיינע קינדער פאלגן נישט זיי פאלגן נישט מיר און נישט מיין מאן! זיי קריגן זיך פארגינען נישט, און הרגענען זיך א גאנצן טאג.

וויפיל איך פרוביר צו זיין א גוטע מאמע, קען איך אבער נישט אויסהאלטן, און ביים סוף שריי איך אויף זיי, און איך פיר זיך נישט צו די קינדער ווי עס דארף צו זיין.

עס טוט מיר זייער וויי, און איך וואלט זייער געוואלט גיין צו "חינוך קלאסן", זיך אויסצולערנען ווי אזוי מען איז מחנה קינדער, אבער מיין מאן וויל נישט איך זאל גיין, ווייל דער ראש ישיבה רעדט קעגן דעם.

אפשר קען דער ראש ישיבה מיר העלפן און מיר געבן דעם ריכטיגן וועג אין חינוך, אז איך און מיין מאן זאלן קענען זיין בעסערע עלטערן, נישט שרייען און שלאגן די קינדער ווען זיי רעגן אונז אויף מיט זייער אויפפירונג?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ה' פרשת בחוקותי, כ"ו אייר, מ"א לעמר, שנת תשפ"ב לפרט קטן

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

אייער מאן איז גערעכט, איר וועט גארנישט באקומען ביי די פלעצער.

שרייען אויף קינדער איז נישט קיין עצה, און שלאגן איז זיכער נישט קיין עצה. שלאגן העלפט נישט; שלאגן איז א וועג זיך אויסצוגעבן די נערווען. שרייען איז א פוילע וועג, סבלנות איז די וועג; מיט קינדער דארף מען האבן איינערנע נערווען, נאכאמאל זאגן און נאכאמאל זאגן, נישט ווערן אויפגערגט ווען מען פאלגט נישט.

חינוך הבנים והבנות איז א שווערע ארבעט, אבער עס לוינט זיך די ארבעט, עס לוינט צו האבן סבלנות פאר קינדער;

ביים סוף שניידט מען שיינע פירות.

בעטס דעם אייבערשטן איר זאלט האבן געדולד, נישט ווערן פארלוירן ווען די קינדער פאלגן נישט. בעטס דעם אייבערשטן איר זאלט וויסן ווי אזוי צו רעדן צו די קינדער, ווי אזוי מען מאכט אז קינדער זאלן פאלגן - אזוי וועט איר מצליח זיין מיט זיי. איר וועט נישט דארפן שרייען און שלאגן, ווייל דאווענען און בעטן דעם אייבערשטן איז די סוד פון הצלחה, נישטא קיין אנדערע עצה נישטא קיין אנדערע טריק מיט קינדער - נאר בעטן און בעטן דעם אייבערשטן.

איר ווייסט די מעשה וואס מוהרא"ש דערציילט, אמאל איז א איד געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו און געבעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט זיך דער הייליגער חפץ חיים אויפגעשטעלט פון זיין פלאץ און ארויסגענומען פון ספרים שאנק אן אלטע תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט, ער האט דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: "זעסט? דאס איז די תהלים פון מיין מאמע עליה השלום, וואו זי פלעגט יעדן טאג וויינען אז זי זאל האבן גוטע קינדער, אזוי איז מען זוכה צו גוטע

קינדער."

לכבוד ... נרו יאיר.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

...

(עצתו אמונה פרשת במדבר תשפ"ב)

מען האט מיר פארשיקט פון מלמדות פאר גארנישט, וואס טו איך?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א.

איך בין געווען א מלמד פאר לאנגע יארן און זייער שיין מצליח געווען מיט די קינדער ברוך השם, און די תלמוד תורה איז געווען זייער צופרידן פון מיר.

אין די לעצטע פאר יאר האב איך אנגעהויבן הערן די שיעורים פונעם ראש ישיבה און לכבוד דעם האב איך אריינגעלייגט אסאך יראת שמים אין די קינדער.

דאס יאר האט די הנהלה באשלאסן אז איך בין שוין צו אלט און איך טויג נישט מער צו זיין א מלמד, אפילו עס איז קיינער האט זיך נישט אפגערעדט קעגן מיר.

יעצט האב איך נישט קיין פרנסה, זיי ווילן מיר נישט געבן קיין געלט, איך קען שוין נישט יעצט אנפאנגען א נייע פאך, איך שפיר ווי אן אויסגעקוועטשטע בלעטל וואס קיינער דארף נישט.

אפשר קען דער ראש ישיבה שליט"א מיר געבן אן עצה ווי אזוי מען גייט דא ווייטער אין לעבן?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד פסליו, שנת תשפ"א לפרט קטן

דו וועסט ענטפערן 'איך האב געשניטן סחורה, איך האב גענייט בעקיטשעס', מען וועט דיר אַנקוקן אויבן אין הימל און דיר פּרעגן 'וואס? זיבעציג יאר האסטו געשניטן סחורה? זיבעציג יאר האסטו גענייט בעקיטשעס? נישט מער פון דעם? ביסט ביים דעת?' יעצט, האט מוהרא"ש אויסגעפירט, וועסט ארויף קומען אויבן און מען וועט דיר פּרעגן 'וואס האסטו געטון זיבעציג יאר?' וועסטו זאגן 'איך האב מחזק געווען בחורים, איך האב געלערנט מיט בחורים', - ווי גרויס וועט זיין די שכר, ווי גרויס וועט זיין די פרייד אויבן אין הימל".

דאס זעלבע ביי דיר, פארנוואס שפירסטו ווי אן אויסגעקוועטשטע בלעטל? דו האסט דאך געלערנט תורה מיט אידישע קינדער, דו האסט אויפגעבויט אידישע שטופער, אריין געברענגט דעם אייבערשטן אין זיי! דאס בלייבט, דאס אלעס וועסטו מיט נעמען, דאס באגלייט דיר.

אז מען האט דיר אפגעזאגט פון די מלמדות און זיי ווילן דיר נישט באצאלן - זאלסטו זיי רופן צו דין תורה, הימלן זיי געבן דיר נישט ווייטער א געהאלט פאר די אלע יארן וואס דו האסט געארבעט ביי זיי; אבער זיך שפירן צעבראכן? - דאס איז אן עולה פון דיין זייט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת וישלח תשפ"א)

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (פרויקט) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך 845-351-9060 / 212-444-9169 ארץ ישראל 0797040069 / ענגלאנד 03303502363 / קאנאדא 438-320-9090 חיזוק יומי אימעיל / chizikyomi@gmail.com / טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה און נאך 212-444-9191 / 845-351-0910 ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 4383008080 בעלגיע 3235003461 / ארגענטינע 11552354370